Якуніна, О. В. Ризики комерційних банків в умовах нестабільності фінансового ринку [Текст] / О. В. Якуніна// Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей І Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2006 р.). – Суми, 2006. – С. 89

***О.В. Якуніна**, Луганський національний педагогічний університет ім. Тараса Шевченка*

РИЗИКИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Ефективне функціонування економіки країни значною мірою визначається рівнем розвитку банківської системи. В розвинутих країнах банківська система являє собою результат тривалого та складного історичного розвитку в умовах ринкової економіки.

В нашій країні тривалий час банки були державними органами і були однією з "несучих конструкцій" адміністративно-командної системи управління економікою. В результаті організація банківської системи в країні не набула своїх традицій та досвіду. Трансформація економіки України від планово-адміністративної системи управління до ринкової відбулася за історично короткий відрізок часу, що обмежило можливість послідовного розвитку банківської системи.

Банківська діяльність пов'язана з підвищеним рівнем ризику, що виникає завдяки численним обставинам. Знати можливі типи ризиків та закономірності їх мінімізації – все це надзвичайно важливо в умовах мінливої ситуації на фінансовому ринку, що розвивається, оскільки розуміння суті ризиків, їх правильна оцінка, свідоме управління ними дає можливість уникнути чи значно зменшувати неминучі витрати в процесі здійснення банківських операцій.

Ризик означає невизначеність, пов'язану з настанням будь-якої події або її наслідком. Для банку така невизначеність є результатом несподіваних, непередбачуваних змін ставки процента, динаміки депозитних рахунків, платоспроможності позичальників, валютних курсів. Незнання, якими вони будуть через деякий час, породжує різноманітні ризики: процентний, валютний, кредитний, ризик ліквідності, інвестиційний ризик тощо [2, с. 78-79].

Кризова ситуація в банківській практиці часто проявляється в різкому зниженні платоспроможності, коли банк починає відчувати нестачу наявних ресурсів для виконання своїх поточних зобов'язань. Кількість банків, у яких зупинено або припинено здійснення окремих банківських операцій, було у 2000 р. – 70; у 2001 р. – 24; у 2002 р. – 23; у 2003 р. – 55; у 2004 р. – 41 (це 25 % від загальної кількості банків) [1, с. 142].

З врахуванням цього комерційним банкам необхідно розробляти і впроваджувати комплекс заходів щодо зниження рівня власної залежності від коливань на фінансовому ринку, які можуть включати наступні основні моменти:

- вдосконалення технології оцінки і управління ризиками;
- реальне покращення ліквідності банку;
- ефективне формування страхових резервів по ризикових активах;
- створення системи антикризового управління;
- покращення якості кредитного портфеля.

Банк має можливість і повинен використовувати різні способи захисту від багатьох ризиків, особливо якщо він змушений працювати в умовах загальної фінансової кризи. Серед них можна виділити: управління якістю, диверсифікацію, страхування депозитів і власного капіталу.

Зусилля держави повинні бути спрямовані на підвищення ліквідності банківської системи. Від цього залежить як подальший розвиток її самої, так і можливість активної участі банків у реформуванні національної економіки та підтримці вітчизняних товаровиробників.

Список літератури

1. Бюлетень Національного банку України. – 2005. – № 12. – 152 с.
2. Суксін В.Д. Ризики комерційних банків в умовах кризи на фінансових ринках // Фінансово-кредитний механізм економічного розвитку: Зб. наук. праць НАН України, Ін-т економіки. – Київ, 1999. – 164 с.